

Del 2: Statusvurdering

Offentlig

Oppsummering av utfordringene

(Forskernes bearbeidelse og systematisering av data)

	Gode på	Utfordringer	Planer	Skala score
Ledelse	Kommunen har gått foran, etablert partnerskap	En del fragmentering, behov for å samle en del like initiativer, spesielt på reiselivsområdet	Etablerte næringsforum for hele kommunen høsten 2013 – en viktig ressurs	
Kompetanse	Har viktig kompetanse om tilflytting, næringsutvikling, prosessledelse og naturforvaltning	Vanskelig å rekruttere til en del kompetansestillinger, spesielt innenfor helse og plan	Tilrettelegging for rekruttering. Samarbeid med nabo-kommune	
Økonomi	Har hatt midler å bruke på samfunnsutvikling	Lite strategisk bruk av næringsfond. Drift prioritert over strategisk næringsutvikling	Evaluerer av næringsfond. Utarbeide strategisk næringsplan	
Tid og energi	Bredt engasjement, fra politisk og administrativ ledelse, næringsliv og frivillige	Få aktører har mulighet til å jobbe dedikert med samfunnsutvikling. Rekruttering, spesielt blant unge, er en utfordring. Fare for at en del frivillige sliter seg ut	Styrke plansiden. Mulig å se på belønning av frivillige	
Kultur	Stor grad av åpenhet til nye ideer, stor initiativvilje	Grendedynamikken påvirker: fjorden splitter. Rivaliseringen mellom grendene skaper mye energi og engasjement. Utfordrende å få folk til å trekke i samme retning	Utarbeide strukturer som kan håndtere positive initiativ, uavhengig av beliggenhet	
Utviklingskapasitet	--	--	--	

Utviklingsledelse

Det virker som om samfunnsutviklingsarbeidet til en viss grad er litt ad hoc-preget, i den forstand at forankringen i planverk og politiske organer har vært litt svak.

Det viktigste arbeidet framover er å høste fruktene av den store investeringsinnsatsen kommunen har lagt ned. Her mangler kommunen en klar plan. Samfunnsutviklingsarbeidet framstår for flere av aktørene som fragmentert og lite samordnet. Det er behov for at noen tar et lederansvar og samler aktørene og slik at flest mulig initiativ bidrar til et felles løft for hele kommunen.

Kommunen er i en slags overgangsfase nå, på flere måter, men spesielt hvor de tyngste investeringsløftene virker å være unnagjort og hvor hovedfokus flyttes til å realisere potensielle effekter av dette. Kommunen virker ikke å ha helt klart for seg hvordan dette skal gjøres. Det er derfor kanskje behov for å ta en fot i bakken og peke ut retningen for samfunnsutviklingsarbeidet framover og komme fram til noen strategier man vil prioritere for å bygge videre på det arbeidet som allerede er lagt ned.

Utviklingskompetanse

Kommunen har verdifull kompetanse når det gjelder inn- og tilbakeflytting, som det er viktig å bruke når det gjelder folketallsutvikling. Har blant annet god kjennskap til hvilke faktorer som påvirker mulige tilflyttere. Også kompetanse innen naturforvaltning virker å være veldig relevant gitt kommunens naturlige forutsetninger. Fjordhagen er en viktig aktør som bidrar med verdifull kompetanse blant annet på næringsutviklingsområdet og prosessledelse.

Det viktigste hemmeren for kommunene når det gjelder kompetanse virker å være knyttet til plansiden. Dette er også noe kommunen er bevisst på, og ønsker å bruke midlene over Småkommuneprogrammet til å styrke plankompetansen. Utfordringen ligger i å klare å rekruttere. Det er neppe mulig å få på plass en full stilling, så et samarbeid med Stordal er en mulighet for å kunne tilby en høyere stillingsbrøk.

Utviklingsøkonomi

Kommunen har hatt en relativt romslig økonomisk situasjon, noe den har utnyttet. Det er også en del investeringskapital blant private interesser. Det kommunale økonomiske handlingsrommet er noe endret etter den store investeringsinnsatsen. Det er trolig rom for å bruke næringsfondet mer strategisk og til større effekt.

Tid

Hovedbildet her er at det er mange sentrale aktører som bruker mye tid på samfunnsutvikling i kommunen, både fra politisk hold, i kommuneadministrasjonen, blant næringsaktører og fra frivillig hold.

En utfordring som blir nevnt er at det er få personer som har samfunnsutvikling som sin hovedarbeidsoppgave. Det kan fort bli slik at samfunnsutvikling bare skal være en del av det daglige arbeidet. Det ville vært en fordel om en hadde en person som kunne prioritere samfunnsutviklingsarbeidet og sette retningen for andre.

En annen utfordring framover ligger i å bruke den energien som ligger i bygdemobiliseringen på en så konstruktiv måte som mulig. Dette dreier seg blant annet om å få grendene til å trekke i samme retning i stedet for å motarbeide hverandre.

Utviklingskultur

Det er en veldig positiv og åpen holdning til samfunnsutvikling i Norddal. Det er også

Noe av utfordringen her ligger i å balansere det mer ad hoc-pregede arbeidet med å gripe de mulighetene som byr seg, med å drive litt mer langsiktig arbeid med samfunnsutvikling (inkludert kommunal planlegging). Det er viktig for kommunen framover å være bevisst hvilke «fremmere» og «hemmere» som ligger i grendedynamikken. Dette gjelder både for kommunens målsetninger og hvordan man så legger opp utviklingsarbeidet. Dersom man for eksempel er opptatt av befolkningsutviklingen, spiller det noe rolle hvor folketallet går opp og ned, eller er det tallene for kommunen som helhet som betyr noe? Hva skal til for at man klarer å beholde livskraftige grender? Hvordan skal man sikre at man klarer å trekke med seg de positive kreftene som finnes i grendene? Hvordan sikrer man at det er tillit mellom aktørene?

I spørsmålet om utviklingskultur ligger det også en ledelsesutfordring: Noen må tore å ta tak i denne situasjonen og arbeide aktivt for at energien som finnes blir brukt på en mest mulig konstruktiv måte.

Utviklingskapasitet

Norrdal kommune er i en god posisjon i den forstand at den har vært gjennom en stor runde med investeringer, spesielt knyttet til å utvikle Norrdal som helse-kommune, som det framover kan høstes frukter av. Kommunen har også mange positive utviklingsprosesser på gang, spesielt innenfor reiseliv. Utfordringen ligger i å klare å realisere disse potensielle effektene. Kommunen virker å være veldig opptatt av å gripe de mulighetene som byr seg, når de byr seg. Et alternativ til en slik ad hoc-tilnærming er å ta en litt mer plan-innrettet og strategisk tilnærming. Løsningen ligger kanskje et sted midt i mellom, men tanken gjennom Småkommuneprogrammet å kunne styrke planarbeidet og koordinere arbeidet med strategisk næringsplan virker umiddelbart fornuftig.